

5^ο φύλλο εργασίας Β'

Να διαβάσετε το παρακάτω κείμενο *Ο Κρόνος τρώει τα παιδιά του* και να απαντήσετε σε δύο από τις παρακάτω ερωτήσεις:

1. Τα δύο κείμενα *Η νέα ελληνική μετανάστευση* και *ο Κρόνος τρώει τα παιδιά του* αναφέρονται στο ίδιο θέμα, της μετανάστευσης ελλήνων επιστημόνων στο εξωτερικό. Να συγκρίνετε τα δύο κείμενα και

α) Να εντοπίσετε τις διαφορές τους ως προς την πραγμάτευση του θέματος. β) Ποια σημεία των δύο κειμένων θεωρείτε πιο ισχυρά (πρόβλημα, συναισθήματα, προβληματισμό);

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. Να συζητήσετε την εικόνα και τα ποσοστά και να σχολιάσετε την ανάγκη των νέων σήμερα να κάνουν επιπλέον σπουδές από τις βασικές τους (μεταπτυχιακό, διδακτορικό).

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. Να σχολιάσετε τον τίτλο και τον υπότιτλο του άρθρου (γλώσσα, ύφος, σχέση με το περιεχόμενο του άρθρου...)

.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

N. Μαραβέγιας
Η νέα ελληνική μετανάστευση

...
Από τις αρχές της δεκαετίας του '90, μετά την πτώση του υπαρκτού σοσιαλισμού, η Ελλάδα έγινε πλέον χώρα υποδοχής μεταναστών, κυρίως από τα Βαλκάνια, ενώ στη συνέχεια, η χαλαρή μεταναστευτική πολιτική και η θέση της χώρας μας ως πύλης προς τη Δύση, οδήγησαν σε είσοδο μεταναστών κυρίως από ασιατικές χώρες, σε αριθμούς που δεν έχουν προηγούμενο σε άλλη ευρωπαϊκή χώρα.

Σήμερα, η κατάσταση έχει αλλάξει ριζικά. Η προϊούσα οικονομική δυσπραγία από το 2009 και μετά, οδηγεί όλο και περισσότερους νέους Έλληνες να αναζητούν και πάλι εργασία στο εξωτερικό. Μόνο που τώρα αυτοί οι νέοι δεν είναι ανειδίκευτοι, αλλά αντίθετα κυρίως επιστήμονες με γνώσεις και δεξιότητες, που όλο και περισσότερο δεν μπορούν να απασχοληθούν στην ελληνική οικονομία. Πρόκειται για μια νέα μετανάστευση, η οποία όχι μόνο δεν προσφέρει τίποτα στη χώρα μας, αλλά αντίθετα την αποστερεί από το πιο ταλαντούχο και εκπαιδευμένο ανθρώπινο δυναμικό. Μια ματιά στα ποσοστά ανεργίας των νέων επιστημόνων, όχι μόνο των θεωρητικών, αλλά και των θετικών και τεχνολογικών επιστημών, δείχνει το μέγεθος του προβλήματος της αξιοποίησης του ανθρώπινου κεφαλαίου στη χώρα μας, για το «σχηματισμό» (εκπαίδευση) του οποίου έχουν δαπανηθεί τεράστια ποσά.

Δεν πρόκειται μόνο για προσωπικά «δράματα» των νέων, οι οποίοι δεν έχουν επαγγελματική προοπτική στην πατρίδα τους, ύστερα από πολύχρονες και πανάκριβες, συχνά και μεταπτυχιακές, σπουδές, αλλά για μέγα εθνικό δράμα με ανυπολόγιστες συνέπειες για την ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας, η οποία απασχολεί ανειδίκευτους εργάτες, αλλά αδυνατεί να απασχολήσει νέους εξειδικευμένους επιστήμονες, προς όφελος προφανώς των χωρών στις οποίες αναγκαστικά μεταναστεύουν...

Ναπολέον Μαραβέγιας
Η νέα ελληνική μετανάστευση
Ελευθεροτυπία, 6/2/2011

Λόης Λαμπριανίδης

Όταν ο Κρόνος τρώει τα καλύτερα παιδιά του

Η αύξηση αυτών που συμπληρώνουν βιογραφικά στις δύο ευρωπαϊκές ηλεκτρονικές πύλες είναι δραματική.

Η κρίση που περνάει η χώρα μας έχει αναδείξει πολλές από τις υπάρχουσες αδυναμίες της, μια τέτοια είναι και η αδυναμία να αξιοποιήσει το επιστημονικό δυναμικό της για την ανάπτυξή της, το οποίο και μεταναστεύει στο εξωτερικό. Αυτή η φυγή το τελευταίο διάστημα με την κρίση έχει ενταθεί. Συγκεκριμένα, όπως έδειξα σε πρόσφατη μελέτη μου (Επενδύοντας στη φυγή: Η διαρροή επιστημόνων από την Ελλάδα την εποχή της παγκοσμιοποίησης. Εκδόσεις Κριτική), στις αρχές του 2010 εργάζονταν στο εξωτερικό περίπου 125.000 Έλληνες επιστήμονες, αριθμός που αντιστοιχούσε στο 10% του συνόλου των επιστημόνων που ζουν στην Ελλάδα. Λόγω της οικονομικής κρίσης, η φυγή αυτή εντείνεται όπως δείχνουν διάφορες ανεκδοτολογικού τύπου αναφορές στον τύπο αλλά και κάποια πιο «στέρεα» δεδομένα, όπως η δραματική αύξηση του αριθμού αυτών που συμπληρώνουν τα βιογραφικά τους στις δυο ευρωπαϊκές ηλεκτρονικές πύλες (European Job Mobility Portal EURES και Europass CVs) για να μεταναστεύσουν, που είναι κατεξοχήν πτυχιούχοι.

...

Εκπαιδευτικό επίπεδο των Ελλήνων επιστημόνων που εργάζονται στο εξωτερικό

Αναδύεται, λοιπόν, ένα αμείλικτο ερώτημα: Γιατί χιλιάδες επιστήμονες, κυρίως νέοι με καλές και πολυετείς σπουδές, αναζητούν καλύτερη τύχη στο εξωτερικό; Αναμφίβολα αυτό οφείλεται στο ότι στην Ελλάδα υπάρχει αναντιστοιχία προσφοράς και ζήτησης επιστημονικού δυναμικού, όπως προκύπτει από τα υψηλά ποσοστά ανεργίας, υποαπασχόλησης, ετεροαπασχόλησης, απασχόλησης σε δουλειές κατώτερες των προσόντων, χαμηλές αμοιβές επιστημόνων κ.λπ. Όμως, η αναντιστοιχία αυτή δεν μπορεί να ερμηνευτεί ως αποτέλεσμα της «υπερεκπαίδευσης» των Ελλήνων, μια που με βάση τις διεθνείς συγκρίσεις η Ελλάδα κατατάσσεται 21η σε 30 χώρες της Ευρώπης ως προς τον αριθμό των επιστημόνων ανά κάτοικο.

Η αναντιστοιχία λοιπόν προσφοράς και ζήτησης θα πρέπει να ερμηνευθεί κυρίως ως απόρροια της περιορισμένης ζήτησης για επιστήμονες. Γιατί οι επιχειρήσεις της Ελλάδας δεν έχουν καταφέρει να μετακινηθούν στην αλυσίδα παραγωγής της αξίας ώστε να παράγουν πιο σύνθετα προϊόντα και υπηρεσίες έντασης γνώσης και τεχνολογίας. Για να υπάρχουν λοιπόν βάσιμες ελπίδες να περιοριστεί η φυγή επιστημόνων και να επαναπατριστούν κάποιοι από αυτούς που έχουν φύγει ήδη, θα

πρέπει να αλλάξει το αναπτυξιακό μοντέλο της χώρας, στόχος που μπορεί να επιτευχθεί μόνο σε μεσο-μακροπρόθεσμο επίπεδο.

Σε βραχυπρόθεσμο και μεσοπρόθεσμο ορίζοντα η Ελλάδα πρέπει να αξιοποιήσει το πολύτιμο ανθρώπινο αυτό κεφάλαιο θεωρώντας ότι, στο άμεσο μέλλον τουλάχιστον, θα παραμείνει στο εξωτερικό. Θα πρέπει λοιπόν η Ελλάδα να αναγνωρίσει ρητά και με επίσημο τρόπο την τεράστια σημασία αυτού του ανθρώπινου κεφαλαίου. Επίσης, πρέπει να διευκολύνει την απρόσκοπτη πραγματοποίηση κάθε δυνατής συνεργασίας αυτών των ανθρώπων με την Ελλάδα, τόσο από τη χώρα στην οποία βρίσκονται όσο και διευκολύνοντάς τους να εργαστούν κατά διαστήματα στην Ελλάδα. Έτσι, θα μεταφέρουν τις ιδέες, τις γνώσεις και την τεχνογνωσία τους, μέσα από ουσιαστικές συνεργασίες με πανεπιστήμια, με ιδιωτικές επιχειρήσεις ή και με την ίδρυση δικών τους επιχειρήσεων. Αυτό ίσως αποτελέσει και τη «γέφυρα», η οποία κάποια στιγμή, αργότερα, θα τους φέρει πίσω, με αναμφισβήτητα θετικά αποτελέσματα για το σύνολο της ελληνικής κοινωνίας.

Δυστυχώς, δεν είμαι καθόλου αισιόδοξος ότι μπορεί να υπάρξει κάποια θετική πρωτοβουλία προς αυτή την κατεύθυνση, μια που αυτοί που μας κυβερνούν δεν φαίνεται να έχουν κατανοήσει τη σημασία αυτού του πολύτιμου ανθρώπινου δυναμικού.

Για να περιοριστεί η φυγή επιστημόνων θα πρέπει να αλλάξει το αναπτυξιακό μοντέλο της χώρας.

Λόης Λαμπριανίδης
Όταν ο Κρόνος τρώει τα καλύτερα παιδιά του
Έθνος, 28/1/2012
<http://goo.gl/aPw9WX>